

I.v.m. met ziekte van mw. Prast, is alleen deze korte versie beschikbaar

Annie Romein-Verschoor lezing 2008
door Henriëtte Prast

Het kleine verschil en de grote economische gevolgen: over sekse, geld en maternalistisch overheidsbeleid

De gedragseconomie combineert inzichten uit verschillende disciplines om economisch gedrag te verklaren. Anders dan de traditionele economie neemt de gedragseconomie niet de rationele mens – de homo economicus – als uitgangspunt. In plaats daarvan wordt uitgegaan van het feitelijk gedrag van mensen, of dit nu rationeel is of niet. Deze invalshoek laat zien dat economisch gedrag een aantal wetmatigheden kent die niet aansluiten bij de rationele benadering. Emoties doen er toe, op een systematische en dus voorspelbare manier. Dit biedt ook aanknopingspunten voor het duiden van verschillen in gedrag tussen mannen en vrouwen. Zo kunnen we dankzij de gedragseconomie begrijpen waarom vrouwen betere beleggers zijn dan mannen, maar ook waarom ze het slecht doen als het gaat om onderhandelingen, bijvoorbeeld over hun salaris. Maar er is meer. De gedragseconomie maakt een fundamentele herbezinning op de rol van de overheid noodzakelijk. Geen liberalisme, geen paternalisme, maar maternalisme. Aan het slot van deze lezing houd ik dan ook een pleidooi voor een maternalistische rol van publieke en private instituties. Beleidsmakers kunnen burgers helpen te kiezen wat burgers zelf willen, maar waar ze uit zichzelf niet toe komen. Met zachte hand, zonder geboden en verboden, en zelfs zonder subsidies en belastingheffing te gebruiken.